

128891 - Tüccar, Allah'a Tevekkülü Nasıl Gerçekleştirir?

Soru

Ticarette tevekkül nasıl yapıldığını öğrenmek istiyorum

Detaylı cevap

Genel ihtiyaçlarda Allah'a tevekkül etmek kişinin imanına alamettir. Özellikle rızık konusunda tevekkül etmek daha çok ehemmiyet kazanır.

Ebu Hatem b. Hibban Rahimehullah şöyle dedi:

Akıllı kimseye vacip olan husus, rızka kefil olana tevekkül etmektir. Zira tevekkül iman için tesbihteki ip gibidir. fakirliği yok edici ve rahatlığın sebebidir. Kalbi ve samimi bir şekilde Allah'a tevekkül eden kimseye Allah rızkını hiç ummadığı yerden verecektir.

Mansur bin Muhammed el Kerizi şöyle şiir yazmıştır:

Rahman'a tevekkül et her ihtiyaç ve istekte. Zira Allah hüküm verir, takdir eder.

İnsan bazen güvendiği yerden helak olur, korktuğu yerden Allah'ın izniyle kurtulur.
(Ravdatul ukala ve nuzhetul fudala s. 153-154)

Ticarette tevekkülün şeklinde ise kulun aşağıdaki hususlara dikkat etmesi gerekir:

a- Allah tüm varlıklar arasında ezelden beri rızkı paylaşmıştır.

Ebu Hatem bin Hibban şöyle dedi:

Akıllı kimse bilir ki rızık konusunda tartışma yoktur. Yüce Allah buna kefil olmuştur. Böylece tüm kullarına ihtiyaç durumunda gerekli rızkı sağlar. Kefil olunmuş ve garanti verilmiş bir hususta çaba sarf etmek kişilikli ahlakından değildir.

b-Rızık edinme hususunda Allah dışında kendisi ile başkası arasındaki bağlantıları kesmesi.

Ebu Hatem bin Hibban şöyle dedi:

Tevekkül, mahlukatı yok sayarak kalbi irtibatlardan kesmektir. Kalbi fakir olanların durumları, o durumları değiştiren Allah'a yöneltmesidir. Kişi dünyada zengin olabilir ancak tevekkülünde samimidir. Bu kişi için varlık ve yokluk aynı olup ikisinin arasında fark yoktur. Varlıkta şükreder, yoklukta ise razı olur. Diğer yandan bir kimse yoksul olabilir ancak tevekkül etmez. Bu kişi için varlık yokluktan daha sevimli ise yoklukta haline razı olmadığı gibi varlıkta da şükretmez. (Ravdatul Ukala ve Nuzhetul Fudala s. 156)

c-Rızık talep eden kişinin kalbi yüce Allah'a itimat ederken rızık elde etmek için gerekli araçları kullanır. Böylece anlaşıldığı gibi tevekkül, sebeplere sarılmaktır.

Ömer b. Hattâb r.a.'dan rivâyete göre, Rasûlullah (Sallallahu aleyhi ve Sellem) şöyle demiştir: "Siz, Allah'a gerçek biçimde tevekkül edip güvenip dayansaydınız kuşların rızıklandıkları gibi siz de rızıklandırılırdınız. Çünkü o kuşlar sabahleyin aç olarak çıkarlar, akşam kursakları dolu olarak dönerler." (Tirmizi 2344, İbn Mace 4164, Elbani sahih demiştir)

İbn Kesir Rahimehullah şöyle dedi: Sebepleri yerine getirmek tevekkül ile çelişmez. Zira hadiste Allah'a tevekkül eden kuşların durumu anlatılırken sabahları rızık talep etmek için hareket ettikleri açıklanmıştır. (İbn Kesir 8/179)

İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi:

Kulun kalbi, belirli bir sebebe değil Allah'a itimat etmesi gerekir. Allah onun için dünya ve Ahiret için yarayan sebepleri kolaylaştırır. (Mecmu Fetava 8/528)

Şeyh Abdulaziz b. Baz Rahimehullah şöyle dedi:

Tevekkül iki şeyi bir arada tutar. Birincisi, Allah'a itimattır (sebepleri O'nun yarattığına inanmak) ve kişi bununla kaderin uygulanacağına, her şeyi takdir eden ve yazanın yüce Allah olduğuna inanır.

İkincisi, sebepleri yerine getirmektir. Sebepleri ihmal etmek tevekkül değildir. Bilakis tevekkül, sebeplerin yerine getirilmesinin ve Allah'a itimat etmenin bir arada yapılmasını gerektirir. Her kim bunu ihmal ederse şeriata ve akla aykırı davranmıştır. (Fetava Şeyh bin Baz 4/427)

Daha detaylı bilgi için (**118262**) nolu sorunun cevabına bakınız.

Şeyhulislam şöyle dedi: Rızık önemseyen kişinin Allah'a yönelmesi ve dua etmesi gerekir. Kudsî hadiste yüce Allah şöyle dedi: "Hepiniz açsınız ancak onu yedirdiğim hariç, benden yiyecek isteyin ki sizi yedireyim. Ey Kullarım! hepiniz çıplaksınız ancak giydirdiğim hariç, benden elbise isteyin ki sizi giydireyim) Muslim.

Konuyla ilgili (**21575**) nolu sorunun cevabında Şeyhulislam İbn Teymiye'nin çok sağlam bir açıklamasını görebilirsiniz.

En iyisini Allah bilir.